

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Філософський факультет

Кафедра політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

філософського факультету

Комаха Л.Г.

«__» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціально-політичні студії

для студентів

галузі знань
спеціальності
освітнього рівня
освітньої програми
вид дисципліни

12 Інформаційні технології
12 Інженерія програмного забезпечення
Бакалавр
Програмна інженерія
обов'язкова

Форма навчання

денна

Навчальний рік

2019/2020

Семестр

3

Кількість кредитів ECTS

2

Мова викладання

українська

Форма заключного контролю

залік

Викладач: Ташенко Анна Юріївна, кандидат соціологічних наук, асистент кафедри соціальних структур та соціальних відносин;

Каращук Микола Григорович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.

Київ 2019

Розробник: Тащенко Анна Юріївна, кандидат соціологічних наук, асистент кафедри соціальних структур та соціальних відносин;

Каращук Микола Григорович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

_____ (Куценко О. Д.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри політології

_____ (Цвях В.Ф.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2019 р.

Голова НМК _____ Маслікова І.І.

« ____ » _____ 2019 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету кібернетики і комп'ютерних наук

Протокол від « ____ » _____ 201__ року № ____

Голова науково-методичної комісії _____ (Омельчук Л. Л.)

« ____ » _____ 20__ року

Вступ

1. Метою дисципліни є формування у студентів уявлення про функціонування та розвиток сучасного суспільства, специфіку соціологічного і політологічного пізнання проблем і тенденцій суспільного розвитку, політики і влади, взаємодію людини з різними інституціями, особливості сучасного українського суспільства у порівняльному контексті.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни

До початку вивчення цього курсу студенти повинні:

мати узагальнені **знання** про процеси та явища суспільного буття, про філософські, культурні, політико-правові та соціально-економічні основи життя суспільства;

вміти збирати та аналізувати інформацію щодо подій, процесів та явищ соціально-політичного життя суспільства;

володіти елементарними навичками використання інформаційних джерел; наукового дослідження та управління інформацією.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна спрямована на розкриття особливостей соціологічного і політологічного знання про суспільство, моделей соціального порядку і взаємодій, базових вимірів та проблем сучасного суспільства, логіки його розвитку, соціально-культурних і політично-культурних характеристик і тенденцій розвитку сучасного українського суспільства. Під час вивчення дисципліни увага зосереджується на вимірах цінностей, ідентичності, нерівностей, соціальної солідарності і конфліктів, соціальних відносин в системах зайнятості і політики, історії політичної думки, питанням влади, режимів у політиці, політичним системам суспільства та державі, громадянському суспільству, демократії, партіям та партійним системам, виборам, світовій політиці.

4. Завдання (навчальні цілі): опанування студентами знань про основні соціальні та політичні характеристики сучасного суспільства, соціальні і політичні проблеми та способи їх регулювання.

Дисципліна спрямована на досягнення таких компетентностей випускника, як:

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	Знати сутність основних соціальних і політичних явищ, які є предметом соціологічних та політологічних студій	Лекція, самостійна робота	Контрольна робота, конспект першоджерел	20

1.2	<i>Знати закономірності соціального та політичного життя, соціальних та політичних відносин і процесів, сучасні моделі соціального і політичного порядку</i>	<i>Лекція, самостійна робота</i>	<i>Есе, контрольна робота</i>	20
Вміти:				
2.1	<i>Вміти аналізувати соціальні і політичні явища, критично оцінювати їх, коли вони представлені в ЗМІ та в соціальних інтернет-мережах, надавати їм інтерпретації з позицій сучасного соціологічного та політологічного знання</i>	<i>Лекція, самостійна робота</i>	<i>Презентація самостійного дослідження, контрольна робота</i>	10
2.2	<i>Вміти аналізувати процеси у внутрішньому та міжнародному соціально-політичному житті, визначати та розкривати сутність актуальних соціальних і політичних проблем, конфліктів сучасного суспільства, їх умови і чинники виникнення та врегулювання</i>	<i>Лекція, самостійна робота</i>	<i>Завдання для самостійної роботи, контрольна робота</i>	10
Комунікація:				
3.1	<i>використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої соціально-політичної літератури</i>	<i>Самостійна робота, консультація</i>	<i>Конспект першоджерел</i>	10
3.2	<i>представляти результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Презентація самостійного дослідження, есе, конспект першоджерел</i>	10
Автономність та відповідальність				
4.1	<i>самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із соціально-політичних досліджень, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Презентація самостійного дослідження</i>	10
4.2	<i>нести відповідальність за достовірність інформації, яка повідомляється під час семінарських занять та використовується при написанні самостійних робіт</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Презентація самостійного дослідження, письмова контрольна робота, есе</i>	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)									
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	
ПРН01. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

Контроль знань здійснюється за системою, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1-1.5), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.4); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.2), що складає 60% загальної оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання (1а частина):

1. Есе: РН 1.2, 3.2, 4.2 – 10 балів/6 балів.
2. Аналітичне завдання на задану лектором тему: РН 2.1, РН 2.2., РН 3.1, РН 4.1 – 15 балів/9 балів за одне завдання.
3. Контрольна робота №1 (аналіз індексів): РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – 10 балів/6 балів.

- семестрове оцінювання (2а частина):

1. Конспект першоджерел: РН 1.1, 3.1, 3.2, 4.2 – 3-5 балів;
2. Презентація самостійного дослідження: РН 2.2, 2.3, 3.2, 4.1, 4.2 – 8-10 балів;
3. Есе: РН 1.2, 3.2, 4.2 – 8-10 балів;
4. Письмова контрольна робота (по 30 тестових завдань, за кожне з яких студент може отримати 0,5 балів): РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 4.2 – 8-15 балів.

- **підсумкове оцінювання у формі заліку:** залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Після вивчення всіх тем курсу проводиться підсумкова контрольна робота (2 питання, 6-10 балів за кожне). Загалом підсумкова контрольна робота оцінюється в діапазоні від 1 до 20 балів. Оцінка за неї не може бути меншою за 12 балів для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

Якщо студент під час семестру набрав менше, ніж 48 балів за обидві частини, то позитивної оцінки за залік він не отримує навіть за умови успішного написання підсумкової контрольної роботи. Для отримання позитивної підсумкової оцінки обов'язково слід відпрацювати: 1а частина – слід виконати самостійне завдання у вигляді есе змістом і обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни, щоб добрати бали до 24; 2а частина – виконати самостійні завдання у кількості, необхідній, щоб добрати бали до 24.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається із балів, набраних студентом за результатами семестрового контролю за першу та другу частини і балів підсумкової контрольної роботи.

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестров акілкість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота)	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання

(1а частина):

Есе, аналітичні завдання на задану лектором тему виконуються кожним студентом в межах самостійної роботи протягом усього модулю та оцінюються по факту їх завершення – всього три завдання.

Контрольна робота №1 виконується студентами протягом тижня після вивчення тем №№ 1-3 в межах самостійної роботи.

(2а частина):

Самостійні завдання на задані викладачем теми (конспект періоджерел, есе, презентація самостійного дослідження) виконуються кожним студентом протягом усього модулю та оцінюються по факту їх завершення – всього три завдання.

Контрольна робота виконується студентами протягом тижня після вивчення тем №№ 1-6.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура курсу

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (1а частина)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		Лекції	Самостійна робота
<i>1: Вступ до соціології</i>			
1	Специфіка соціологічного знання про суспільство. Громадська думка, соціологічні дані в ЗМІ	2	4
2	Структурні виміри суспільства: нерівності, стратифікація, класи. Соціальна мобільність та життєвий шлях	2	6
3	Логіка розвитку суспільств та їх соціологічне осмислення, вивчення і пояснення	2	6
4	Соціальні елементи сучасного суспільства		4
5	Контрольна робота №1		2
ВСЬОГО		6	20

Загальний обсяг першого модулю **30 год.**, в тому числі:

Лекцій – **8 год.**

Консультації – **2 год.**

Самостійна робота – **20 год.**

(2а частина)

№	Назва теми	Кількість годин	
		Лекції	Самост. робота
<i>2. Вступ до політології</i>			
1	Політика як соціальне явище, теоретичне знання та форма діяльності	2	2
2	Еволюція політичного знання		4
3	Політична система як механізм формування і функціонування влади у суспільстві	2	4
4	Влада як суспільне явище	2	
5	Соціальна правова держава та громадянське суспільство		2

6	Громадсько-політичні об'єднання як інститути політичної системи		4
7	Ідеологічні орієнтації сучасного суспільства	2	4
8	Основні тенденції розвитку сучасної світової політики	1	
	Підсумкова контрольна робота	1	
	ВСЬОГО	10	20

Загальний обсяг другого модулю **30 год.**, в тому числі:

Лекцій – **10 год.**

Самостійна робота – **20 год.**

9. Рекомендовані джерела

(1а частина):

Основні:

1. Гіденс Е. Соціологія. К., Основи. 1999. 835 с.
2. Кузьменко Т. М. Соціологія / Навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2010. 320 с.
3. Соціологія: навч. посібник / За ред. С.О. Макеєва. К., 1999.
4. Спеціальні та галузеві соціології / За ред. В. Є. Пилипенка / Навч. Посібник. 2-е вид. К.: «Каравела», 2004. 350 с.
5. Штомпка П. Социология. Анализ современного общества \ Пер.с польского. М.: «Логос». 2008. 664 с.

Додаткові:

1. Бауман З. Мыслить социологически: Учеб. пособие / Пер. с англ. под ред. А. Ф. Филиппова; Ин-т "Открытое о-во". М.: Аспект-Пресс, 1996. 255 с.
2. Бергер П. Приглашение в социологию. Гуманистическая перспектива. М.: Аспект-Пресс, 1996. 264 с.
3. Вектори змін українського суспільства / За ред. В. М. Ворони, М. О. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2014. 466 с.
4. Вісник Київського національного університету. Серія: Соціологія <http://www.socd.univ.kiev.ua/uk/visnik-kiyivskogo-nacionalnogo-universitetu-imeni-tarasa-shevchenka-sociologiya>
5. Качество жизни населения Украины в зеркале социологии \ Под общ. ред. В. М. Вороны, Е. И. Суименко. К.: Институт социологии НАН Украины, 2012. 211 с.
6. Київський міжнародний інститут соціології <http://kiis.com.ua/>
7. Ленуар Р., Мерлье Д., Пэнто Л., Шампань П. Начала практической социологии / Пер.с фр. М.: Институт экспериментальной социологии; СПб: «Алтейя», 2001. 410 с.
8. Миллс Ч.Р. Социологическое воображение / Пер. с англ. О. А. Обремко. М.: Nota Bene, 2001. 264 с.
9. Полторак В.А. Социология общественного мнения: Учеб. пособие. К.: Днепропетровск: Центр "Социо-полис". Изд-во "Арт-Пресс", 2000.

(2а частина):

Основні:

1. Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: ВЦ «Академія», 2008. – 568 с.
2. Політологія. Навчально-методичний комплекс. / За ред. Кирилюка Ф.М. – К., 2004.
3. Політологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. Цвиха В.Ф., Батрименка О.В. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010 – 671 с.
4. Політологія. Підручник. / За ред. Кулагіна Ю.І., Полуріза В.І. – К., 2002.
5. Політологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів. Навчальний посібник. / За ред.

Цвиха В.Ф. – К.: Знання, 2012 – 374 с.

6. Соловьев А. И. Политология. Политическая теория. Политические технологии: учебник для студ. вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Аспект Пресс, 2008. – 575с.

7. Рудич Ф. Політологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Вид. 3-тє, перероб., доп. – К.: Либідь, 2009. – 480с.

8. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки). Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.

Додаткові:

9. Антология мировой правовой мысли: В 5 т. / Национальный общественно- научный фонд / Н.А. Крашенинникова (отв.ред.), Г.Ю. Семигин (руководитель науч.проекта). – М.: Мысль, 1999.

10. Власть в жизни и наука о власти. Словарь-справочник / Подобщ. ред. з.д.н. РФ, проф. В.Ф.Халипова – М.: Витязь, 2004 г. – 440 с.

11. Гаджиев К.С. Политология.– М.: Юрайт, 2010. – 512 с.

12. Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку / За заг.ред. Ф.М.Рудича. – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 412 с.

13. Демократія: Антологія / Упорядник О.Проценко. – К.: 2005. – XXVIII–1108 с. – „(Політичні цінності – Вип.1)”.

14. Енциклопедія політичної думки / За ред. Д.Міллера. Пер. з англ. – К.: Дух і Літера. 2000. – 472 с.

15. Кирилюк Ф.М. Історія політології. Підручник. – К., Академія, 2001.

16. Кирилюк Ф.М. Політологія Нової доби. – К., Академія, 2003.

17. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / Є.Причепій (ред.). – К.: Тандем, 2002.

18. Козлов Г.Я., Соколов Д.В. Демократия: Учеб. пособие / Рязанский гос. педагогический ун-т им. С.А.Есенина / Г.Я. Козлов (ред.). – Рязань, 2000.

19. Колдаев В.М. Политическая система общества: Учеб. пособие – М., 2000.

20. Коноплин Ю. С., Чемшит А. А., Каневский А. С., Бунецкий Л. Л., Ваганова Г. А. Прикладная политология: Учеб. пособие для вузов / Ю.С. Коноплин (ред.). – М., 1998.

21. Коппель О.А., Пархомчук О.Ст. Міжнародні системи. Світова політика: Навчальний посібник. – К. : ФАДА, ЛТД, 2001.

22. Короткий оксфордський політичний словник / Пер. з англ.; за ред. І.Макліна, А.Макмілана. – К.: Вид-во “Основи”, 2005. – 789 с.

23. Махнач В.Л. Политика. Основные понятия (Словарь-справочник), – Олмамедиагруп, 2009. – 288 с.

24. Наука. Влада. Політика / НАНУ; Ін-т політичних і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса; [редкол.: М.І. Михальченко, О.С. Онищенко, Ю.А. Левенець та ін.]. – Київ: Знання України, 2008. – 240с.

25. Политическая теория в XX веке. Антология. Л. Штраус, М. Оукшот и др., 2008. – 416 с.

26. Політологічний енциклопедичний словник / В.Б. Авер'янов, І.В. Алексеєнко, С.С. Андрєєв та ін.; В.П. Горбатенко (упоряд.), Ю.С. Шемшученко та ін. – К., 2004. – 428 с.

27. Политология / Сост. и ред. Сазонов Н.И. – Харьков, 2001.

28. Політичні партії у виборах: Теорія та практика виборчої кампанії: Навч.-метод. посіб. / Шведа Ю.Р. — К., 2012. — 373 с.

29. Прикладна політологія. Навчальний посібник / За ред. Горбатенка В.П. – К. : Академія, 2008. – 472 с.

30. Раквиашвили А.А. Человек, государство и демократия. – М., 2009.– 160 с.

31. Сравнительная политика. Основные политические системы современного мира / Под. общ.ред. В.С.Бакирова, Н.И.Сазонова. – Х.: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2005. – 592 с.

32. Тавадов Г.Т. Политология: Учебное пособие. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2000.

33. Халипов В.Ф., Башаратьян М.К. Мир власти. – М.: ООО „Промиздат”, 2005. – 430 с.